

MALİYET MUHASEBESİ

ERKAN TOKATLI

erkantokatli.com

erkantokatli@outlook.com

Bu ders notum ücretsizdir.

Sadece duanızı ümit ediyorum.

Lütfen izin almadan ticari amaçlarla kullanmayınız.

Tüm hakları saklıdır.

1. KAVRAMLAR

1.1. MALİYET MUHASEBESİ

1.2. MALİYET

1.3. MALİYET GİDERİ

2. ÜRETİM MALİYETLERİ

2.1. İLK MADDE MALZEME GİDERLERİ

2.2. İŞÇİLİK GİDERLERİ

2.3. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

3. MALİYET SİSTEMLERİ

4. GİDER DAĞITIMI

4.1. ÖRNEK 1

4.2. ÖRNEK 2

4.3. ÖRNEK 3

5. MUHASEBE KAYITLARI

5.1. ÖRNEK 1

1. KAVRAMLAR

1.1. MALİYET MUHASEBESİ

Maliyet muhasebesi, işletmede üretilen mamül ya da hizmetin maliyet fiyatının saptanması, işletme giderlerinin denetimi, fiyat incelemeleri ve satış fiyatlarının belirlenmesinin oluşturduğu muhasebe dalı.

Amaçları:

1. Mamullerin maliyetini saptamak
2. Maliyet kontrolüne yardımcı olmak
3. Planlamaya yardımcı olmak
4. Özel yönetim kararlarına yardımcı olmak

Ayrıntılı Tanım:

Üretilen mamul ve hizmet birimlerinin elde edilmesi için, yapılan fedakarlığın parasal ölçüsünü gösteren, maliyetlerin hangi giderlerden oluştuğunu belirleyen, sözkonusu giderleri; türleri, fonksiyonları ve gider yerleri bakımından hesap planındaki sınıflandırma doğrultusunda kaydedip izleyen, bu bilgilerin inceleme ve yorumunun yapılmasına olanak sağlayacak raporların hazırlanmasını ve maliyetlerin kontrolünü amaç bilen işlemler bütünüdür

Maliyet muhasebesi, finansal muhasebe ile yönetim muhasebesinin bağlantı noktasıdır. Ürettiği bilgileri hem finansal muhasebe hem de yönetim muhasebesi için kullanılır

FİNANSAL MUHASEBE		YÖNETİM MUHASEBESİ	
<i>1) Kaydetme</i>	<i>2) Değerleme</i>	3) Planlama	4) Kontrol
		MALİYET MUHASEBESİ	

Üretim-sanayi işletmeleri açısından maliyet;

Üretim işletmelerinde üretilmesi amaçlanan mamulün elde edilebilmesi için kullanılan veya tüketilen mal ve hizmetlerin parasal olarak ifadesidir.

Hizmet işletmelerinde maliyet;

Hizmet işletmelerinde verilmesi amaçlanan hizmetin sağlanması için kullanılan veya tüketilen mal ve hizmetlerin parasal olarak ifadesidir.

Ticari işletmeler için maliyet;

Satın alınan mal bedeli ile bu malın elde edilmesi için yapılmış olan tüm giderler toplamı (taşıma, sigorta, komisyon, depolama vb. gibi) o malın maliyetini oluşturur.

Maliyetle İlgili Kavramlar

Harcama	Nakit veya benzeri araçlarla ödemede bulunma veya vaadde bulunmak.
Maliyet	Malı, mamulü veya hizmeti, kullanıldığı veya satıldığı yerde veya durumda elde edebilmek için doğrudan ve dolaylı olarak yapılan harcamalardır.
Gider	Bir dönemde hasılatтан düşürülen yararı tükenmiş maliyetlerdir
Hasılat	Bir dönemde satılan mal veya hizmetlerin karşılığında toplanan gelirlerin tümü
Zarar	İşletme faaliyetlerini yürütülmesi için gerekli olmayan veya normal ölçüleri aşan harcama ya da tüketimdir.
Kâr	Bir faaliyetin gerçekleşmesi sonucunda elde edilen gelir ile faaliyet için yapılan giderler arasındaki fark

Ticaret İşletmesi			
Harcama	153	Ticari mal alım bedeli	100
	153	Tic. mal nakliye bedeli	2
Maliyet	153	Tic. mal maliyeti	102
Gider	621	Satılan tic. mal maliyeti	102
	631	Pazarlama, satış, dağıtım	8
	632	Yönetim	1
Hasılat	600	Tic. mal satış bedeli	120
Kâr/Zarar	590	120-102-8-1	+9

Üretim İşletmesi		
710	Hammadde bedeli	20
720	İşçilik bedeli	5
730	Enerji, Kira vb. ödemeler	3
152	Mamül maliyeti	28
620	Satılan mamül maliyeti	28
631	Pazarlama, satış, dağıtım	8
632	Yönetim	1
600	Mamül satış bedeli	120
590	120-28-8-1	+83

1.3. MALİYET GİDERİ

Üretim amacıyla varlıkların tüketilmesi/kullanılması, maliyet gideri kavramı ile ifade edilmektedir.

Bu anlamda maliyet gideri, üretim işletmelerinde üretilmesi amaçlanan mamulün elde edilmesi için kullanılan veya tüketilen mal ve hizmetlerin parasal olarak ifadesidir.

Örneğin, elektrik enerjisi idari ofislerin aydınlatılması amacıyla kullanılıyor ise ilgili dönemde yararı tüketilen bir varlık kullanımı olarak elektrik gideri gerçekleşmekte, buna karşın aynı enerji üretim bölümünde kullanılıyor ise üretilen mamulün maliyetini oluşturan bir maliyet gideri unsuru olarak şekil değiştirmekte ve yararı ilerleyen zamanlarda ürünün satışı ile tüketilebilecek bir maliyet unsuru olarak kalmaktadır.

GİDER ÇEŞİDİ	İŞLETME FONKSİYONU	MAMÜLE YÜKLENMESİ	FAALİYET HACMİ
<ul style="list-style-type: none"> • İlk Madde ve Malzeme • İşçi Ücret • Memur Ücret • Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler • Çeşitli Giderler • Vergi, Resim ve Harçlar • Amort. Tükenme Payları • Finansman Giderleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Satın Alma • Üretim • Araştırma ve Geliştirme • Pazarlama, Satış ve Dağıtım • Genel Yönetim • Finansman 	<ul style="list-style-type: none"> • Direkt • Endirekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Sabit Giderler • Değişken Giderler • Yarı Değişken Giderler • Yarı Sabit Giderler

Giderlerin sınıflandırılması işletmenin ihtiyaçlarına göre yapılır. Üstteki 4 sınıflandırma dışında da sınıflandırmalar yapılabilir. Bu sınıflandırmalar iç içe geçerek kullanılabilir.

1.3.A. ÇEŞİDİNE GÖRE GİDERLER

- Bu grupta giderler, çeşitlerini belirleyen doğal adlarına göre bölümlenir.
- Genellikle birden fazla işletme fonksiyonunun ya da tamamının tek bölümde toplandığı işletmelerde yasal zorunlulukları yoksa bu yöntemi kullanırlar.
- Takibi diğer yöntemlere göre daha kolaydır.

0. İlk Mad. Ve Malz. Gid.

1. İşçi Ücret Ve Gid.

2. Memur Ücret Ve Gid.

3. Dış. Sağ. Fay. Ve Hiz.

4. Çeşitli Giderler

5. Vergi, Res. Ve Harç.

6. Amor. Ve Tük. Pay.

7. Finansman Gid.

1.3.B. İŞLETME FONKSİYONUNA GÖRE GİDERLER

- 2019 Yılı Aktif Toplamı ₺4.228.500 veya Net Satışlar Toplamı ₺8.456.700'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2020 yılında maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.
- Her işletme fonksiyonu için ayrı deparmanı olan işletmeler için ideal yöntemdir.

7 MALİYET HESAPLARI (7/A SEÇENEĞİ)

710- Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri

720- Direkt İşçilik Giderleri

730- Genel Üretim Giderleri

740- Hizmet Üretim Maliyeti

750- Araştırma Ve Geliştirme Giderleri

760- Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri

770- Genel Yönetim Giderleri

780- Finansman Giderleri

1.3.C. MAMÜLE YÜKLENMESİNE GÖRE GİDERLER

Belirli bir mamul veya hizmetin üretim maliyetine doğrudan doğruya yüklenip yüklenememesine göre giderler, direkt ve endirekt olarak bölümlenir.

Giderlerin direkt - endirekt olarak ayrımında temel düşünce, giderin üretilen mamul veya hizmetin maliyetine doğrudan doğruya yüklenebilme özelliğidir.

Dolayısıyla bir gider kalemi gider yeri açısından direkt olsa dahi, bir üretim birimi için ne kadar harcandığı doğrudan doğruya hesaplanamıyorsa o endirekt gider sayılmaktadır

Direkt Giderler	Endirekt Giderler	
<ul style="list-style-type: none"> • Ürünün temel yapısı içinde yer alır • Ürün içinde kullanılan hammadde miktarı kolaylıkla belirlenebilir • Ürün içindeki hammadde miktarının belirlenmesi ekonomik ve anlamlıdır 	<ul style="list-style-type: none"> • Ürünün temel yapısına girmez • Ürünün içinde yer alan malzeme miktarı doğrudan doğruya belirlenemeyebilir • Ürün içindeki malzemenin miktarı ve değeri toplam maliyet içinde önemsiz bir orandadır ve bu nedenle de belirleme işlemleri ekonomik ve anlamlı değildir 	
	Yardımcı Malzeme / İşçilik	İşletme Malzemesi
	<ul style="list-style-type: none"> • Ürünün içinde yer alır, temel yapısını oluşturmaz • Konfeksiyon üretiminde dikiş ipliği, düğme; makine sanayiiinde, tutkal, civata vb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ürünün içinde yer almaz, üretimin devamına yardım eder. • Temizlik malzemesi, makine yapı gibi.

Endirekt giderlerin bir bölümü; oluştukları gider yeri açısından endirekt olarak kabul edilmekte, bir bölümü ise nitelik ve hesaplamalarındaki güçlükler nedeni ile endirekt sayılmaktadır.

Örneğin hizmet gider yerinde ortaya çıkan her türlü giderler, oluştukları gider yeri açısından endirekt olarak kabul edilmektedir.

Diğer taraftan ana üretim gider yeri ile direkt ilişkisi olmasına rağmen; nitelik veya hesaplamalarındaki güçlükler nedeniyle (ikramiyeler, yıllık izin ücretini, işletme malzemesi v.b.) endirekt sayılabilen giderler vardır.

1.3.D. FAALİYET HACMİ İLE İLİŞKİSİNE GÖRE GİDERLER

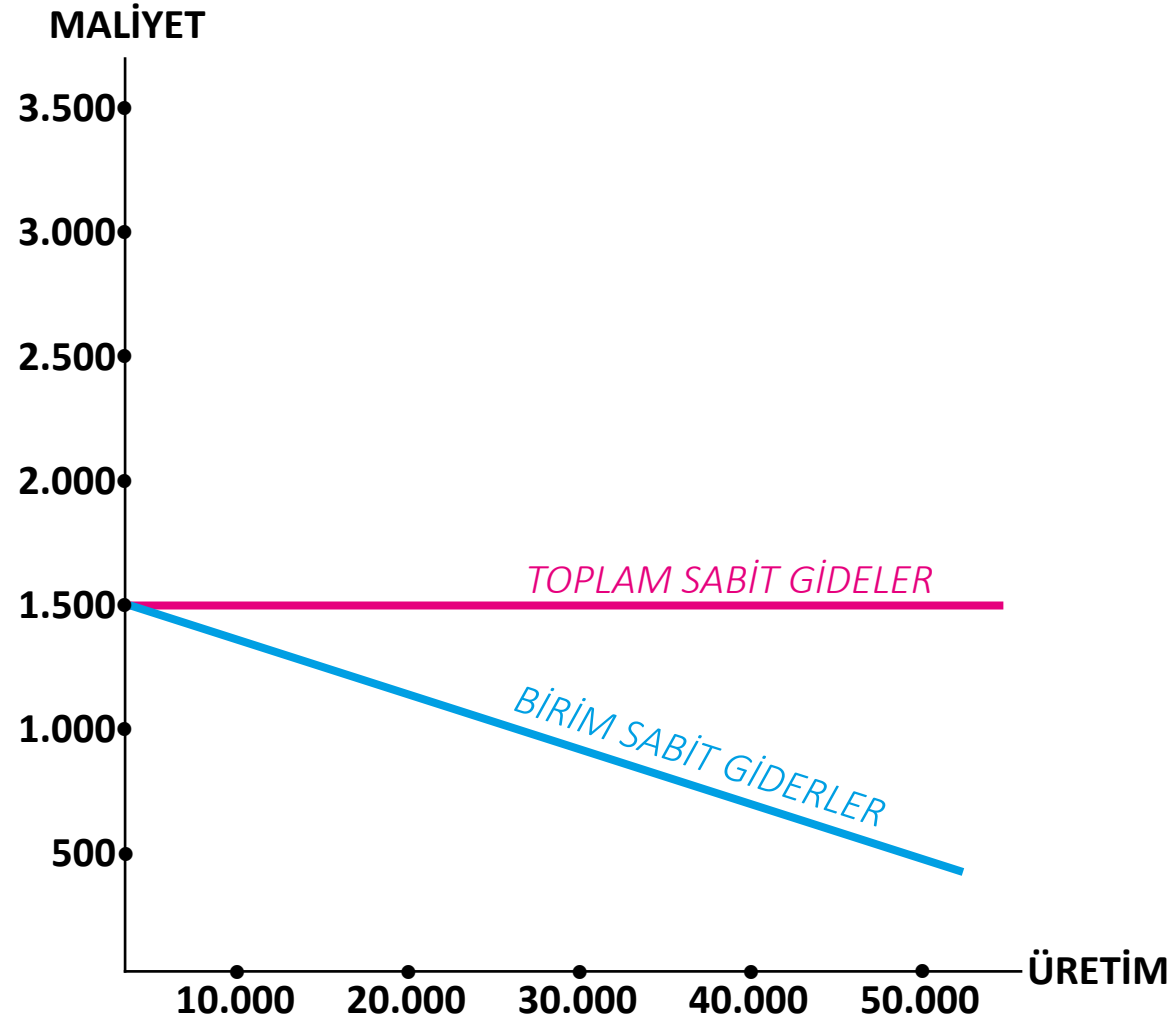
Giderler, faaliyet hacmiyle ilişkileri açısından temelde sabit giderler, değişken giderler ve yarı sabit ve yarı değişken gider olmak üzere üç grupta toplanır.

Giderlerin bu açıdan gruplandırılması, maliyet hacim kâr analizlerinde, esnek bütçelerin hazırlanmasında ve giderlerin kontrolünde büyük önem taşır.

Sabit Giderler

Belirli bir zaman dilimi ve faaliyet hacmi içinde, faaliyet hacmindeki artış ve azalışlardan etkilenmeyerek aynı kalan giderlerdir. Bu giderler, kısa dönemde faaliyet hacmindeki dalgalanmalardan etkilenmezler. Bu nedenle kısa dönemde sabittirler. Uzun dönemde söz konusu giderler değişkenlik gösterebilir.

Sabit giderler belli bir faaliyet hacminde ve belirli bir dönemde toplam olarak sabit olan ancak birim başına değişken olan giderlerdir. Faaliyet hacmi arttıkça birim başına düşen sabit gider azalır.

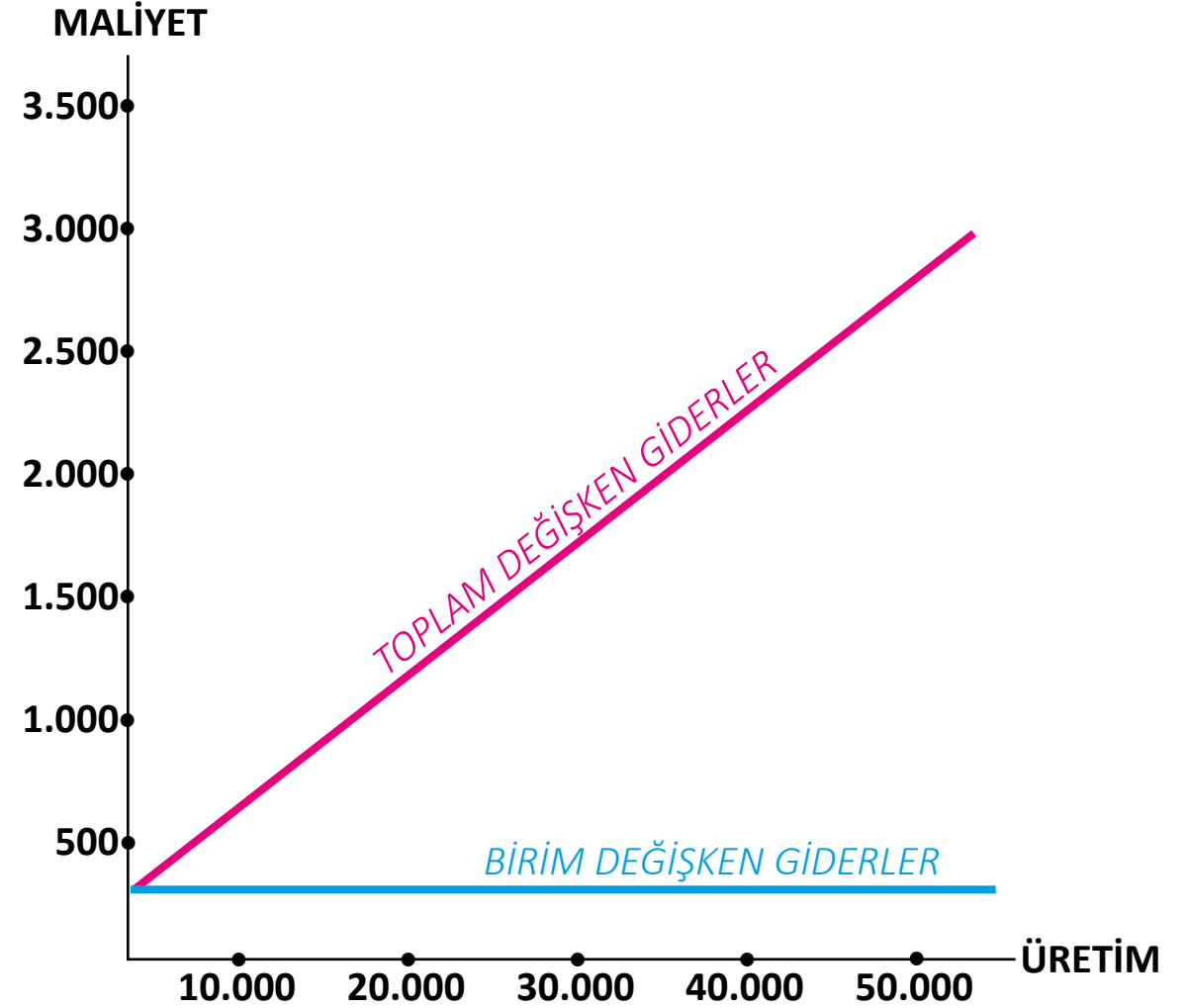

Değişken Giderler

Faaliyet hacmiyle doğru orantılı olarak artan veya azalan giderlerdir.

Faaliyet hacmi sıfıra düştüğünde bu giderler de kendiliğinden ortadan kalkar.

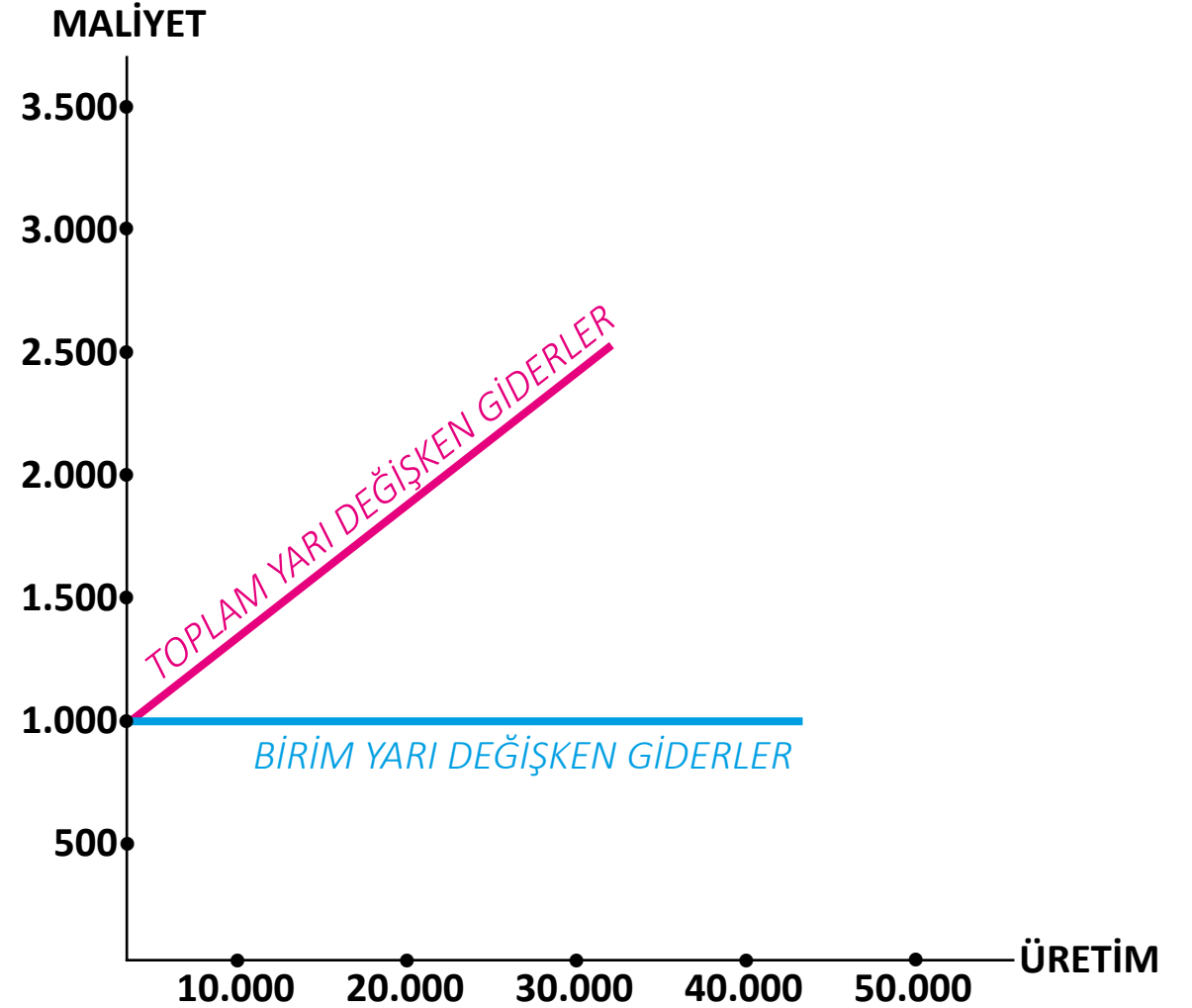
Değişken giderler birim başına sabit, toplam olarak değişken giderlerdir.

Yarı Değişken Giderler

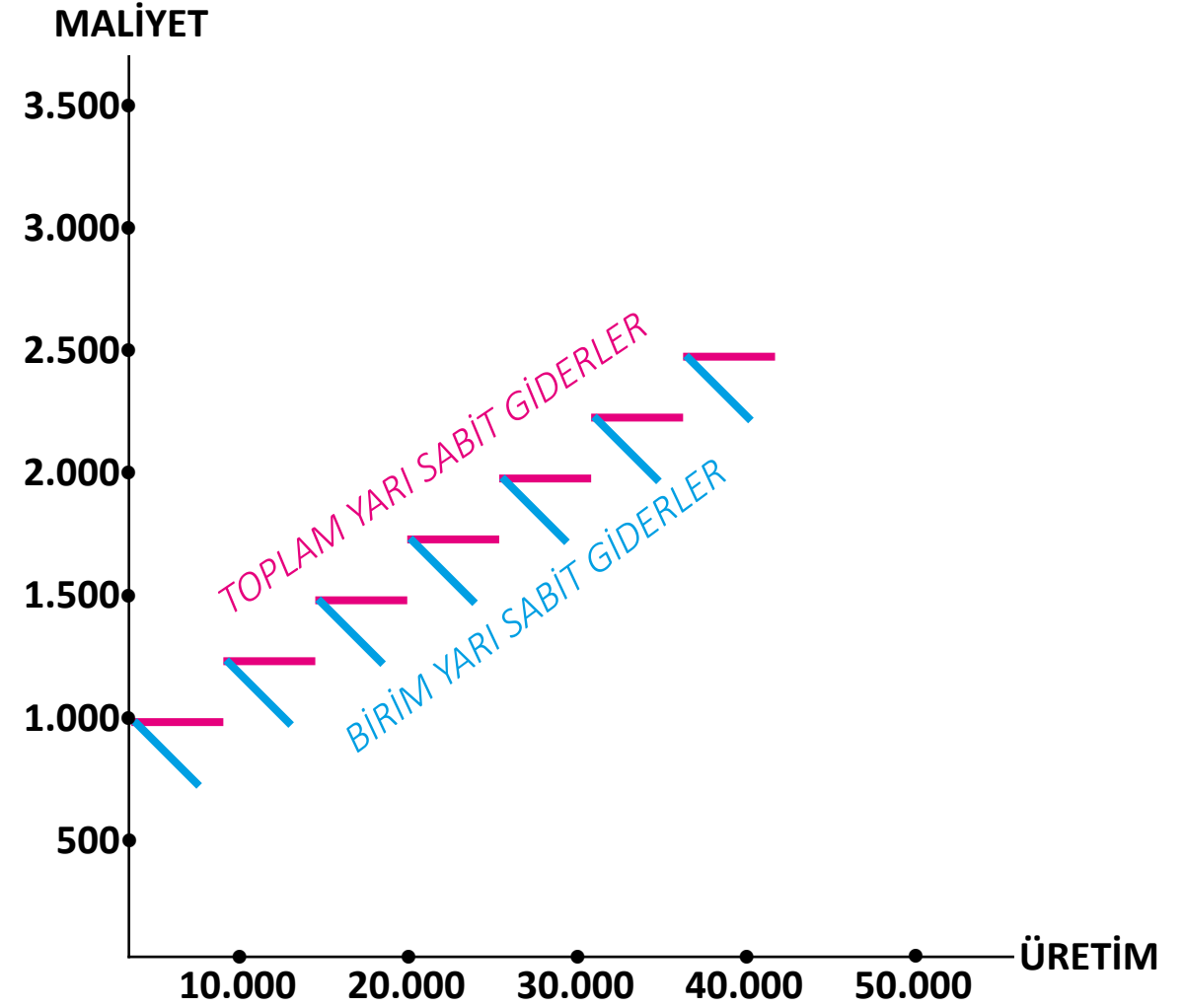
Faaliyet durduğunda tamamen ortadan kalkmayan ancak faaliyet hacmine bağlı olarak artan veya azalan giderlerdir.

Bu giderlerin bir bölümü sabit, bir bölümü ise değişkendir.

Yarı Sabit Giderler

Belirli faaliyet ve zaman aralığında sabit olan fakat bu aralık aşıldığında sıçramalar gösteren ve yeni aralıkta sabit kalan giderlerdir.

2. ÜRETİM MALİYETLERİ

2.1. İLK MADDE MALZEME GİDERLERİ

Üretimde kullanılan ilk madde ve malzemelerle ilgili olarak işletmelerde çeşitli işlemler gerçekleştirilir.

- Satın alma
- Stoklama
- Üretime sevk ve değerlendirme

2.1.A. SATIN ALMA

İlk madde (hammadde) ve malzemeyi istenilen miktarda, istenilen zamanda ve en düşük maliyetle satın almaktır. Bu çerçevede; satın alma fiyatı ve satın alma giderleri, sağlanabilecek iskontolar, stok bulundurma maliyetleri ve olanakları gözönünde bulundurularak satın alma işlemi gerçekleştirilir.

- Hangi ilk madde (hammadde) ve malzeme satın alınacak?
- Kimin için satın alınacak?
- Ne zaman satın alınacak?
- Ne kadar satın alınacak?
- Hangi fiyatla satın alınacak?

İlk madde ve malzeme satın alma maliyeti unsurları:

- Satın alma fiyatı
- Satın alma giderleri (taşıma, sigorta, gümrük vb.)
- Alış iskontoları (miktar iskontosu ve kasa iskontosu)

2.1.B. STOKLAMA

Stoklara alınan her ilk madde ve malzeme için bir stok kartı açılır. Bu kart, stoğun tanıtılması ve stokla ilgili işlemlerin izlenmesinde yararlanılan bir araçtır.

Ambarda miktar bilgileri itibariyle izlenen stok kayıtları, muhasebe bölümünde miktar ve tutar bilgileri itibariyle izlenir. Maliyetlerin sağlıklı olarak izlenebilmesi ve üretilen mamul ya da hizmetlere doğru ve zamanında yüklenebilmesi, muhasebe stok kayıtlarının sağlıklı ve hızlı olarak tutulabilmesine bağlı bulunmaktadır.

Muhasebe stok kayıtları da ambar kayıtlarında olduğu gibi, stok kartlarında izlenir. Bu kartlara da muhasebe stok kartı denilmektedir. Muhasebe stok kartlarının ambar stok kartlarından temel farkı, stok hareketlerine ilişkin miktar bilgilerinin yanında tutar bilgilerinin de yer almasıdır.

MUHASEBE İLK MADDE MALZEME STOK KARTI

KODU:
TÜRÜ:
TANIMI:
ÖLÇÜSÜ:

EN YÜKSEK STOK DÜZEYİ:
EN DÜŞÜK STOK DÜZEYİ:
EN UYGUN SİPARİŞ MİKTARI:

TARİH	GİREN			ÇIKAN			KALAN		
	MİKTAR	BİRİM FİYAT	TUTAR	MİKTAR	BİRİM FİYAT	TUTAR	MİKTAR	BİRİM FİYAT	TUTAR

2.1.C. ÜRETİME SEVK VE DEĞERLEME

Alınan ilk madde ve malzemeler farklı zamanlarda çeşitli fiyatlardan alındığından, üretime sevk edilenlerin fiyatlarını doğru tespit etmek bir sorun olmuştur. Bu sorunu aşmak için stok değerlendirme yöntemleri geliştirilmiştir.

Yöntemlerin temel amacı stoktan çıkan malın/malzemenin maliyetini doğru tespit etmektir.

İşletmeler kendi ihtiyaçlarına uygun olan yöntemi kanunlar çerçevesinde kullanabilmektedirler.

STOK DEĞERLEME YÖNTEMLERİ

Gerçek Parti Maliyeti Yöntemi	<i>Üretim işletmelerinde üretime gönderilen direkt ilk madde ve malzemenin maliyet bedeli, hangi partiden alınmış ise ona göre üretime yüklenmektedir.</i>
İlk Gelecek Olan İlk Çıkar (NIFO) Yöntemi	<i>çıkışlar, çıkış tarihinden sonra işletmeye girecek ilk partini birim maliyeti üzerinden değerlendirilmektedir</i>
En Yüksek Fiyatlı İlk Çıkar (HIFO) Yöntemi	<i>En yüksek fiyatlı partinin ambardan ilk çıktığını varsayan stok değerlendirme yöntemi</i>
Yenileme Maliyeti (Piyasa Fiyatı) Yöntemi	<i>Stokların ve üretime gönderilen miktarların en son alınan faturada yer alan fiyatla değerlendirilmesi</i>
Standart Maliyet Yöntemi	<i>Maliyetler bilimsel teknik ve esaslara göre hazırlanır</i>
Piyasa Fiyatı ve Alış Maliyetinden Düşük Olanı İle Değerleme Yöntemi	
Ağırlıklı Ortalama Maliyet Yöntemi <ul style="list-style-type: none">• Tartılı Ağırlıklı Ortalama Maliyet Yöntemi• Hareketli Ağırlıklı Ortalama Maliyet Yöntemi	<i>Alınan mal miktarı ile birim fiyatı çarpılarak birim maliyet bulunur. Her alışın alış miktarı toplanır. Toplam alış maliyetleri toplamı, toplam alış miktarına bölünerek birim maliyet elde edilmiş olur.</i>
İlk Giren İlk Çıkar (FIFO) Yöntemi	<i>Stoğa ilk giren malın ilk çıkan olduğu varsayılır</i>
Son Giren İlk Çıkar (LIFO) Yöntemi	<i>Stoğa son giren malın ilk çıkan olduğu varsayılır</i>

Ağırlıklı Ortalama Maliyet Yöntemi

Stoktan çıkışı yapılan ilk madde ve malzemelerin hangi alım partisinden olduğu dikkate alınmadan maliyetlerin belirlenmesi esasına dayanır. İlk madde ve malzemeler için bir ortalama fiyat bulunmakta; üretime gönderilen ve stokta kalan ilk madde ve malzemeler bu ortalama maliyete göre değerlendirilmektedir.

Tartlı Ağırlıklı Ortalama Maliyet (TAOM)

TARİH	AÇIKLAMA	GİREN			ÇIKAN			KALAN		
		MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR	MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR	MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR
01.01.XX	DÖN. B. STOK	100	10	1.000				100		
02.01.XX	ALIŞ-A341	200	11	2.200				300		
04.01.XX	ALIŞ-C621	50	9	450				350		
05.01.XX	SEVK-F489				100			250		
09.01.XX	SEVK-F490				100			150		
12.01.XX	ALIŞ-D652	100	12	1.200				250		
TOPLAM		450	-	4.950	200	11	2.200	750	11	8.250

$$\text{TAOM} = \frac{\text{TOPLAM SATIN ALMA MALİYETİ}}{\text{TOPLAM SATIN ALINAN MİKTAR}} = \frac{4.950}{450} = 11$$

Hareketli Ağırlıklı Ortalama Maliyet (HAOM)

Stoklara her yeni hammadde ve malzeme girişinden sonra yeni bir ağırlıklı ortalama maliyet hesaplanır. Üretime gönderilen ve stoklarda kalan hammadde ve malzemeler için de en son hesaplanan ortalama maliyet kullanılır.

TARİH	AÇIKLAMA	GİREN			ÇIKAN			KALAN		
		MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR	MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR	MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR
01.01.XX	DÖN. B. STOK	100	10	1.000				100	10	1.000
02.01.XX	ALIŞ-A341	200	11	2.200				100	10	1.000
								200	11	2.200
04.01.XX	ALIŞ-C621	50	9	450				300	*10,67	3.200
								50	9	450
05.01.XX	SEVK-F489				100	** 10,43	1.042,86	250	10,43	2.607,50
09.01.XX	SEVK-F490				100	10,43	1.042,86	150	10,43	1.564,50
								150	10,43	1.564,50
12.01.XX	ALIŞ-D652	100	12	1.200				100	12	1.200

$$* \frac{1.000 + 2.200}{100 + 200} = 10,67$$

$$** \frac{3.200 + 450}{300 + 50} = 10,43$$

İlk Giren İlk Çıkar Yöntemi (First In First Out) (FIFO)

Stoktan çıkarılan ilk madde ve malzemelerin, ilk alınan partiden gönderildiği varsayılmaktadır. Bu nedenle çıkışların maliyetleri saptanırken, ilk alışların maliyetlerinden başlanarak değerlendirme yapılmaktadır.

TARİH	AÇIKLAMA	GİREN			ÇIKAN			KALAN		
		MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR	MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR	MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR
01.01.XX	DÖN. B. STOK	100	10	1.000				100	10	1.000
02.01.XX	ALİŞ-A341	200	11	2.200				100	10	1.000
04.01.XX	ALİŞ-C621	50	9	450				200	11	2.200
05.01.XX	SEVK-F489				100	10	1.000	50	9	450
09.01.XX	SEVK-F490				200	11	2.200	20	9	180
12.01.XX	ALİŞ-D652	100	12	1.200	30	9	270	20	9	180
								100	12	1.200

2.2. İŞÇİLİK GİDERLERİ

İŞveren tarafından iŐ g¼c¼ ve insan kaynağı ile ilgili katlanılan fedakârlıkların tamamıdır.

Mamulle ilişkisi doğrudan kurulabilen işçilik giderleri Direkt İŞçilik Giderleri olarak; yardımcı hizmet gider yerlerinde çalışan iŐçilere ilişkin ücretler vb. ile tüm iŐçilerle ilgili sosyal yardım niteliğindeki işçilik giderleri Genel Üretim Giderleri olarak iŐlem görür.

ESAS İŞÇİLİK MALİYET UNSURLARI

Fiili Çalışmayla İlgili (Direkt)

- Esas (Normal) Ücretler
- Fazla Çalışma Ücretleri
- Üretim ve Verimlilik Primleri

Sözleşmeyle İlgili (Endirekt)

- Hafta ve Genel Tatil Ücretleri
- Fazla Çalışma Zamları
- Gece / Vardiya Zammı
- Sosyal Yardımlar
- Sağlık Giderleri
- İzin Ücreti
- Harçlıklar
- İşçi Yollukları
- Kıdem ve İhbar Tazminatı
- Eğitim ve Staj Giderleri
- Yasal İşveren Payları
- Diğer İşçilikler

2.2.A. İŞÇİ TAKİP BELGELERİ

Her bir işçinin işyerinde geçirdiği toplam zamanı gösteren belgelerdir.

- **Otomatik saat kullanımı:** Çok işçi çalıştıran işletmelerde kullanılır. Otomatik saatlere işçiler “İşçi Çalışma Kartları”nı sokarak işçinin işletmeye giriş ve çıkış saatleri belirlenir.
- **Puantaj (Devam Çizelgesi):** Az işçi çalıştıran işletmelerde kullanılır. Yetkili bir görevli hergün servisleri dolaşarak işçileri “devam çizelgesine işler.
- **İşçi Çalışma Kartı:** Her bir işçinin işyerinde bulunduğu süre içinde; hangi gider merkezlerinde, çalıştığı işler üzerinde harcadığı süreyi, boşa geçen zamanı ve fazla çalışma süresini gösteren bir belgedir. Kart üzerinde “direkt işçilik” ve “endirekt işçilik” özelliği belirtilir. Sipariş maliyeti sistemi uygulayanlar için son derece önemlidir.

A İŞLETMESİ
İŞÇİ PUANTAJ CETVELİ
İŞYERİ SİCİL NO :

AIT OLDUĞU ÇALIŞMA DÖNEMİ:

ÇALIŞTIĞI GÜNLER

SIRA NO	İŞÇİNİN ADI VE SOYADI	ÇALIŞTIĞI GÜNLER																															ÇALIŞTIĞI SAAT TOPLAMI	İmza	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
1																																		0.0	
2																																			
3																																			
4																																			
5																																			
6																																			
7																																			
8																																			
9																																			
10																																			

Çalıştığı Saatler : (Rakamla)

Tatil Günleri : T

İzin Günleri : İ

.....
Tarih

İmza

OTOMATİK SAAT KARTI VEYA İŞÇİ ZAMAN KARTI

İşçi Adı Soyadı:

İşçi Sicil No:

Tarih	Sabah		Öğle		Çalışılan Saatler	
	Giriş	Çıkış	Giriş	Çıkış	Normal Çalışma	Fazla Çalışma

İŞÇİ ÇALIŞMA KARTI

İşçi Adı Soyadı :

Kart No :

İşçi Sicil No :

Tarih :

SÜRE				DİREKT İŞÇİLİK			ENDİREKT İŞÇİLİK		
İşe Başlama	İşi Bırakma	Toplam Süre	Saat Ücreti	Gider Yeri	Sipariş No	Tutar (₺)	Gider Yeri	Tutar (₺)	Açıklama
TOPLAM									

2.2.B. İŞÇİ ÜCRET SİSTEMLERİ

Ücret sistemleri, hem ücretlerin ödenme tarzına, hem ücret düzeyine ve hem de emek verimliliğine etkide bulunması bakımından büyük önem taşır.

Bu nedenle her işletmenin kendi bünyesine uygun ücret sistemini uygulaması gereklidir. Bir anlamda ücret sistemleri, çalışana emeğinin karşılığı olan ücretin ne miktarda ve hangi kriterlere göre ödeneceğini belirleyen kurallar bütünüdür.

Ücretin hesaplanma ve ödenme biçimlerindeki farklılıklar çeşitli ücret sistemlerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

2.3. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

Genel üretim maliyetleri; yarı mamul ve tamamlanmış mamul ile ilişkili olan ancak ekonomik olarak anlamlı bir şekilde bu maliyet nesnelere doğrudan (direkt) aktarılamayan, tüm üretim maliyetleridir.

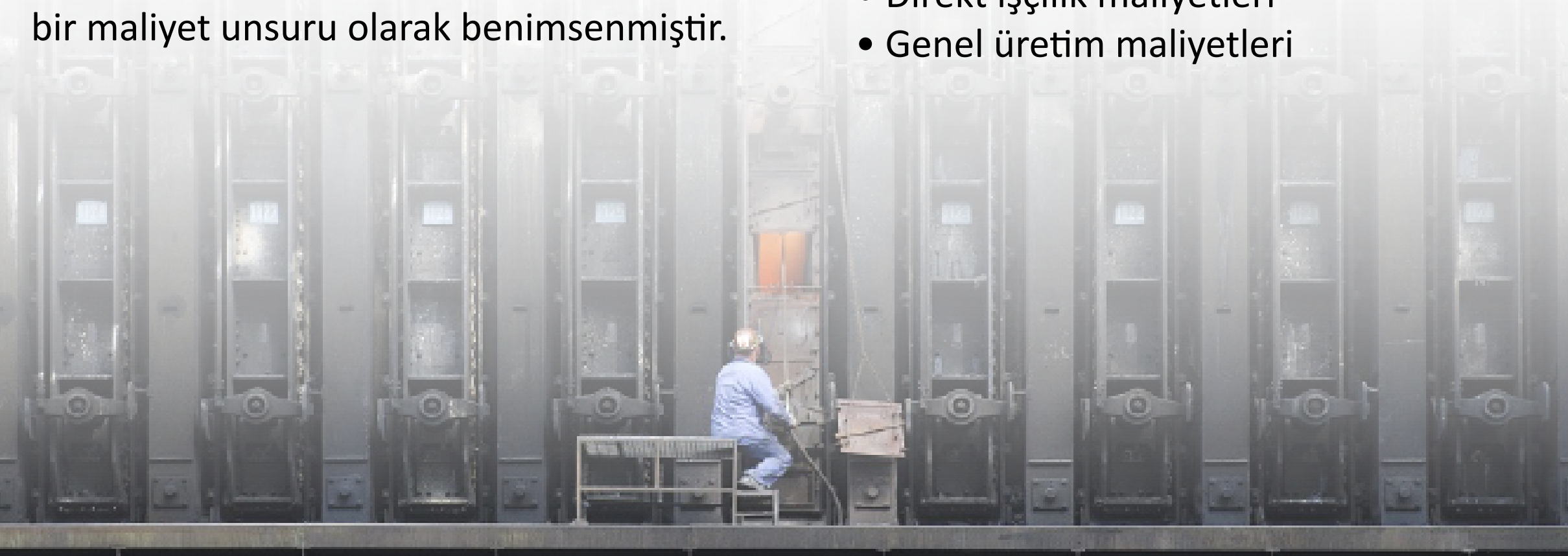
Direkt ilk madde/malzeme maliyetleri ve direkt işçilik maliyetleri dışında kalan üretim maliyetlerini içerir. Genel üretim maliyetleri, üretimle ilgili olan ve üretime dolaylı (endirekt) olarak aktarılabilen maliyetleri içerir.

Genel üretim maliyetleri mamullere doğrudan aktarılamadığı için, ancak dağıtım yoluyla mamullerle buluşturulabilmektedir. Bu nedenle, genel üretim maliyetleri maliyet dağıtımının esasını oluştururlar.

Vergi Usul Kanunu'nun 275. maddesinde; üretilen mamullerin maliyet bedelini oluşturan maliyetler arasında, “genel imal maliyetlerinden mamule düşen hisse” olarak açıklanan genel üretim maliyetleri de bir maliyet unsuru olarak benimsenmiştir.

Finansal tablolarında raporlanan her mamulün maliyeti, aşağıdaki maliyet unsurlarını içermelidir:

- Direkt ilk madde/malzeme maliyetleri
- Direkt işçilik maliyetleri
- Genel üretim maliyetleri

- Genel üretim giderleri (GÜG) ile üretilen mamuller arasında direkt ilişki yoktur
- GÜG'leri birbirinden farklı nitelikte birçok maliyet unsurunu bünyesinde taşır. Bu maliyetlerin bir kısmı sabit bir kısmı değişken bir kısmı da karma (yarı sabit, yarı değişken maliyetler) Dolayısıyla bu maliyetlerin üretim miktarına göre gösterdikleri ilişkilerde farklılıklar vardır.
- GÜG'lerinin bir kısmı zaman içinde düzensiz bir dağılım gösterirler.
- Bu maliyetlerin bir kısmının kesin tutarları ancak yıl sonunda belli olabilir. Örneğin bakım onarım maliyetleri vb.
- Yıl sonunda yıllık tutarının ne kadar olduğu belli olan bazı maliyetlerin bir kısmının üretim maliyetlerine yüklenmesi istenmeyebilir. Örneğin çalışmayan makinelerin amortisman giderleri üretim maliyetlerine katılmayıp doğrudan sonuç hesaplarına kayıtlanır.

3. MALİYET SİSTEMLERİ

MALİYET SİSTEMLERİ

ÜRETİM TEKNİĞİ

Üretim maliyetinin hesaplanmasında üretimin ürün odaklı mı müşteri odaklı mı olduğu dikkate alınır

SAPTANMA ZAMANI

Üretim maliyetinin hesaplanmasında kullanılan maliyetler ya gerçekleşmiş ya da üretim başlamadan önce saptanmış maliyetlerdir.

KAPSAMI

Üretim maliyetinin hesaplanmasında kullanılan giderlerin, faaliyet hacmi ile ilişkileri dikkate alınarak sınıflandırılır.

SİPARİŞ

**SAFHA
(EVRE)**

ÖNCEDEN SAPTANAN

FİİLİ

TAM

NORMAL

DEĞİŞKEN

TAHMİNİ

STANDART

4. GİDER DAĞITIMI

Gider dağıtımının amacı, üretimde kullanılan varlık, hizmet ve emeğin hangi ürün için ne kadar kullanıldığını tespit etmektir.

Gider dağıtımı, “Gider Dağıtım Tablosu” aracılığı ile yapılır.

Gider dağıtımı 3 aşamadan oluşur:

- 1.Dağıtım: Üretim giderlerinin, gider yerlerine dağıtılması.
- 2.Dağıtım: Yardımcı gider yerlerinde toplanan giderlerin, esas gider yerlerine dağıtılması
- 3.Dağıtım: Esas üretim gider yerlerinde toplanan giderlerin, mamüllere dağıtılması

Dağıtım Anahtarı: Her bir gider yerinin, dağıtılacak giderin ne kadarına neden olabileceğini dolaylı yoldan belirlemek amacıyla kullanılan ölçüt anlamına gelir.

- Endirekt giderleri, gider yerine dağıtmak için dağıtım anahtarları kullanılır.
- Tek bir elektrik tesisatından işlemenin bütün bölümleri enerji kullanıyorlarsa giderin dağıtılmasında bir ölçü belirlenmelidir.
- Gider türünün maliyete etkisi anlamlı değil ise, ölçülmemesi ve takip edilmemesi tercih edilebilir. Maliyete etkisi küçük olan bu gider türleri dağıtım anahtarı ile gider yerine paylaştırılabilir. (Kırtasiye malzemesi, temizlik malzemesi gibi)

GİDER TÜRÜ	TUTAR	DAĞITIM UNSURU	DAĞITIM ANAHTARI	ESAS ÜRETİM YERLERİ			
				KESME	ŞEKİL VERME	BOYAMA	PAKETLEME
TEMİZLİK	₺2.400	Temizlenen Alan 1.200 m ²	Bir m ² 'ye düşen temizlik gideri ₺2.400/1.200m ² = 2	500 m ²	300 m ²	300 m ²	100 m ²
				500x2=1.000	300x2=600	300x2=600	100x2=200

4.1. ÖRNEK 1

- Bu örnek dağıtımın genel mantığını aktarmak için tasarlanmıştır.
- Dağıtım anahtarı ve dağıtım hesaplamaları soru içerisinde konulmamıştır.

MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
M1	M2	M3	E1	E2	E3	Y1	Y2

			20	8	2		
			7	3	5		

710-DİMMG	30
720-DİG	15
730-GÜG	45

MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
M1	M2	M3	E1	E2	E3	Y1	Y2

			20	8	2		
			7	3	5		
			15	11	8	5	6

1.DAĞITIM

Genel üretim giderleri,
gider yerlerine dağıtılır

710-DİMMG	30
720-DİG	15
730-GÜG	45

→

MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
M1	M2	M3	E1	E2	E3	Y1	Y2

			20	8	2		
			7	3	5		
			15	11	8	5	6
						⋮	⋮
						⋮	⋮
			5	2	4	←	⋮

1.DAĞITIM

Genel üretim giderleri,
gider yerlerine dağıtılır

2.DAĞITIM

Yardımcı gider yerlerindeki giderler,
esas üretim gider yerlerine dağıtılır

710-DİMMG	30
720-DİG	15
730-GÜG	45

→

MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
M1	M2	M3	E1	E2	E3	Y1	Y2

			20	8	2		
			7	3	5		
			15	11	8	5	6
			5	2	4		
			47	24	19		

1.DAĞITIM

Genel üretim giderleri,
gider yerlerine dağıtılır

2.DAĞITIM

Yardımcı gider yerlerindeki giderler,
esas üretim gider yerlerine dağıtılır

710-DİMMG	30
720-DİG	15
730-GÜG	45

2.DAĞITIM TOPLAMI

MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
M1	M2	M3	E1	E2	E3	Y1	Y2

			20	8	2		
			7	3	5		
			15	11	8	5	6
						⋮	⋮
			5	2	4	←	⋮
			47	24	19		
			⋮	⋮	⋮		
			34	27	29	←	

1.DAĞITIM

Genel üretim giderleri, gider yerlerine dağıtılır

2.DAĞITIM

Yardımcı gider yerlerindeki giderler, esas üretim gider yerlerine dağıtılır

3.DAĞITIM

Esas üretim gider yerinde toplanan giderler mamüllere dağıtılır.

710-DİMMG	30
720-DİG	15
730-GÜG	45

→

2.DAĞITIM TOPLAMI

4.2. ÖRNEK 2

İşletmenin üretim maliyet hesaplarının dönem sonu tutarları aşağıdaki gibidir. Maliyet dağıtımını yapınız.

» 710-DİMMMG : ₺60.000

» 720-DİG : ₺10.000

» 730-GÜG : ₺80.000

Memur Ücret ve Giderleri : 10.000

Elektrik Gideri : 30.000

Amortisman ve Tükenme Payları : 40.000

- 710 ve 720 hesaplarındaki tutarları gider yerlerine direk dağıtım dağıtım tablosunda verilmiştir.
- 730 hesabındaki tutarların dağıtımında kullanılacak dağıtım bilgileri dağıtım tablosunda verilmiştir.
- Basit dağıtım yöntemi kullanılacaktır.

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	60.000	DİREKT				30.000	10.000	20.000		
720-DİG	10.000	DİREKT				2.000	3.000	5.000		
730.2-MÜG	10.000	ÇALIŞAN KİŞİ				2	3	3	1	1
730.3-DSFH	30.000	Tüketim (Kw/S)				2.000	2.000	500	200	300
730.6-ATP	40.000	MAK. FİYATI				₺80.000	₺40.000	₺30.000	₺20.000	₺30.000
1.DAĞITIM TOPLAMI						?	?	?	?	?
Y1	?	ARIZA SAATI				2	2	16		
Y2	?	İŞÇİ SAYISI				8	8	6		
2.DAĞITIM TOPLAMI						?	?	?		
E1	?	İŞ SAATI	2	3	5					
E2	?	İŞ SAATI	1	2	2					
E3	?	İŞ SAATI	10	30	10					
3.DAĞITIM TOPLAMI			?	?	?					

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	60.000	DİREKT				30.000	10.000	20.000		
720-DİG	10.000	DİREKT				2.000	3.000	5.000		

730.2-MÜG	10.000	ÇALIŞAN KİŞİ				2	3	3	1	1
	10.000/10= 1.000					2 X 1.000 =2.000	3 X 1.000 =3.000	3 X 1.000 =3.000	1 X 1.000 =1.000	1 X 1.000 =1.000

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	60.000	DİREKT				30.000	10.000	20.000		
720-DİG	10.000	DİREKT				2.000	3.000	5.000		

730.2-MÜG	10.000	ÇALIŞAN KİŞİ				2	3	3	1	1
	10.000/10= 1.000					2 X 1.000 =2.000	3 X 1.000 =3.000	3 X 1.000 =3.000	1 X 1.000 =1.000	1 X 1.000 =1.000

730.3-DSFH	30.000	Tüketim (Kw/S)				2.000	2.000	500	200	300
	30.000/5.000= 6					2.000 X 6 =12.000	2.000 X 6 =12.000	500 X 6 =3.000	200 X 6 =1.200	300 X 6 =1.800

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	60.000	DİREKT				30.000	10.000	20.000		
720-DİG	10.000	DİREKT				2.000	3.000	5.000		

730.2-MÜG	10.000	ÇALIŞAN KİŞİ				2	3	3	1	1
	10.000/10= 1.000					2 X 1.000 =2.000	3 X 1.000 =3.000	3 X 1.000 =3.000	1 X 1.000 =1.000	1 X 1.000 =1.000

730.3-DSFH	30.000	Tüketim (Kw/S)				2.000	2.000	500	200	300
	30.000/5.000= 6					2.000 X 6 =12.000	2.000 X 6 =12.000	500 X 6 =3.000	200 X 6 =1.200	300 X 6 =1.800

730.6-ATP	40.000	MAK. FİYATI				₺80.000	₺40.000	₺30.000	₺20.000	₺30.000
	40.000/200.000= 0,2					0,2 X 80.000 =16.000	0,2 X 40.000 =8.000	0,2 X 30.000 =6.000	0,2 X 20.000 =4.000	0,2 X 30.000 =6.000

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	60.000	DİREKT				30.000	10.000	20.000		
720-DİG	10.000	DİREKT				2.000	3.000	5.000		

730.2-MÜG	10.000	ÇALIŞAN KİŞİ				2	3	3	1	1
	10.000/10= 1.000					2 X 1.000 =2.000	3 X 1.000 =3.000	3 X 1.000 =3.000	1 X 1.000 =1.000	1 X 1.000 =1.000

730.3-DSFH	30.000	Tüketim (Kw/S)				2.000	2.000	500	200	300
	30.000/5.000= 6					2.000 X 6 =12.000	2.000 X 6 =12.000	500 X 6 =3.000	200 X 6 =1.200	300 X 6 =1.800

730.6-ATP	40.000	MAK. FİYATI				₺80.000	₺40.000	₺30.000	₺20.000	₺30.000
	40.000/200.000= 0,2					0,2 X 80.000 =16.000	0,2 X 40.000 =8.000	0,2 X 30.000 =6.000	0,2 X 20.000 =4.000	0,2 X 30.000 =6.000

1.DAĞITIM TOPLAMI						62.000	36.000	37.000	6.200	8.800
--------------------------	--	--	--	--	--	--------	--------	--------	-------	-------

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
1.DAĞITIM TOPLAMI						62.000	36.000	37.000	6.200	8.800

Y1	6.200	ARIZA SAATİ				2	2	16
		6.200/20= 310				310 X 2 =620	310 X 2 =620	310 X 16 =4.960

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
1.DAĞITIM TOPLAMI						62.000	36.000	37.000	6.200	8.800

Y1	6.200	ARIZA SAATİ				2	2	16
	6.200/20= 310					310 X 2 =620	310 X 2 =620	310 X 16 =4.960

Y2	8.800	İŞÇİ SAYISI				8	8	6
	8.800/22= 440					400 X 8 =3.200	400 X 8 =3.200	400 X 6 =2.400

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
1.DAĞITIM TOPLAMI						62.000	36.000	37.000	6.200	8.800

Y1	6.200	ARIZA SAATİ				2	2	16
	6.200/20= 310					310 X 2 =620	310 X 2 =620	310 X 16 =4.960

Y2	8.800	İŞÇİ SAYISI				8	8	6
	8.800/22= 400					400 X 8 =3.200	400 X 8 =3.200	400 X 6 =2.400

2.DAĞITIM TOPLAMI						65.820	39.820	44.360
--------------------------	--	--	--	--	--	--------	--------	--------

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
2.DAĞITIM TOPLAMI						65.820	39.820	44.360		

E1	65.820	İŞ SAATİ	2	3	5
	65.820/10=6.582		6.582 X 2 =13.164	6.582 X 3 =19.746	6.582 X 5 =32.910

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
2.DAĞITIM TOPLAMI						65.820	39.820	44.360		

E1	65.820	İŞ SAATİ	2	3	5
	65.820/10=6.582		6.582 X 2 =13.164	6.582 X 3 =19.746	6.582 X 5 =32.910

E2	39.820	İŞ SAATİ	1	2	2
	39.820/5= 7.964		7.964 X 1 = 7.964	7.964 X 2 = 15.928	7.964 X 2 = 15.928

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
2.DAĞITIM TOPLAMI						65.820	39.820	44.360		

E1	65.820	İŞ SAATİ	2	3	5
	65.820/10=6.582		6.582 X 2 =13.164	6.582 X 3 =19.746	6.582 X 5 =32.910

E2	39.820	İŞ SAATİ	1	2	2
	39.820/5= 7.964		7.964 X 1 = 7.964	7.964 X 2 = 15.928	7.964 X 2 = 15.928

E3	44.360	İŞ SAATİ	10	30	10
	44.360/50= 887,2		887,2 X 10 =8.872	887,2 X 30 =26.616	887,2 X 10 =8.872

ÖRNEK 2	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	KESME	MONTAJ	BOYA	TAMİRH.	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
2.DAĞITIM TOPLAMI						65.820	39.820	44.360		

E1	65.820	İŞ SAATİ	2	3	5
	65.820/10=6.582		6.582 X 2 =13.164	6.582 X 3 =19.746	6.582 X 5 =32.910

E2	39.820	İŞ SAATİ	1	2	2
	39.820/5= 7.964		7.964 X 1 = 7.964	7.964 X 2 = 15.928	7.964 X 2 = 15.928

E3	44.360	İŞ SAATİ	10	30	10
	44.360/50= 887,2		887,2 X 10 =8.872	887,2 X 30 =26.616	887,2 X 10 =8.872

3.DAĞITIM TOPLAMI			30.000	62.290	57.710
--------------------------	--	--	--------	--------	--------

4.3. ÖRNEK 3

İşletmenin üretim maliyet hesaplarının dönem sonu tutarları aşağıdaki gibidir. Maliyet dağıtımını yapınız.

» 710-DİMMMG : ₺80.000

» 720-DİG : ₺40.000

» 730-GÜG : ₺129.600

730.2-Memur Ücret Giderleri: 11.000

730.3-Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler: 47.000

730.6-Amortisman ve Tükenme Payları.: 71.600

- 710 ve 720 hesaplarındaki tutarları gider yerlerine direk dağıtım dağıtım tablosunda verilmiştir.
- 730 hesabındaki tutarların dağıtımında kullanılacak dağıtım bilgileri dağıtım tablosunda verilmiştir.
- Basit dağıtım yöntemi kullanılacaktır.

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

710-DİMMG	80.000	DİREKT				60.000	1.000	19.000		
720-DİG	40.000	DİREKT				15.000	5.000	20.000		
730.2-MÜG	11.000	ÇALIŞAN KİŞİ				1	1	2	4	3
730.3-DSFH	47.000	m ²				1.500	1.000	800	400	1.000
730.6-AMORT.	71.600	MAKİNA SAATİ				2.000	1.000	400	100	80
1.DAĞITIM TOPLAMI						?	?	?	?	?
Y1	?	ARIZA SAATİ				2	2	6		
Y2	?	İŞÇİ SAATİ				3	4	1		
2.DAĞITIM TOPLAMI						?	?	?		
E1	?	İŞ SAATİ	10	5	10					
E2	?	İŞ SAATİ	20	20	10					
E3	?	İŞ SAATİ	60	40	25					
3.DAĞITIM TOPLAMI			?	?	?					

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	80.000	DİREKT				60.000	1.000	19.000		
720-DİG	40.000	DİREKT				15.000	5.000	20.000		
730.2-MÜG	11.000	ÇALIŞAN KİŞİ				1	1	2	4	3
	11.000/11= 1.000					1X1.000 =1.000	1X1.000 =1.000	2X1.000 =2.000	4X1.000 =4.000	3X1.000 =3.000

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	80.000	DİREKT				60.000	1.000	19.000		
720-DİG	40.000	DİREKT				15.000	5.000	20.000		
730.2-MÜG	11.000	ÇALIŞAN KİŞİ				1	1	2	4	3
	11.000/11= 1.000					1X1.000 =1.000	1X1.000 =1.000	2X1.000 =2.000	4X1.000 =4.000	3X1.000 =3.000
730.3-DSFH	47.000	m ²				1.500	1.000	800	400	1.000
	47.000/4.700= 10					10X1.500 =15.000	10X1.000 =10.000	10X800 =8.000	10X400 =4.000	10X1.000 =10.000

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	80.000	DİREKT				60.000	1.000	19.000		
720-DİG	40.000	DİREKT				15.000	5.000	20.000		
730.2-MÜG	11.000	ÇALIŞAN KİŞİ				1	1	2	4	3
	11.000/11= 1.000					1X1.000 =1.000	1X1.000 =1.000	2X1.000 =2.000	4X1.000 =4.000	3X1.000 =3.000
730.3-DSFH	47.000	m ²				1.500	1.000	800	400	1.000
	47.000/4.700= 10					10X1.500 =15.000	10X1.000 =10.000	10X800 =8.000	10X400 =4.000	10X1.000 =10.000
730.6-AMORT.	71.600	MAKİNA SAATİ				2.000	1.000	400	100	80
	71.600/3.580= 20					20X2.000 =40.000	20X1.000 =20.000	20X400 =8.000	20X100 =2.000	20X80 =1.600

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2
710-DİMMG	80.000	DİREKT				60.000	1.000	19.000		
720-DİG	40.000	DİREKT				15.000	5.000	20.000		
730.2-MÜG	11.000	ÇALIŞAN KİŞİ				1	1	2	4	3
	11.000/11= 1.000					1X1.000 =1.000	1X1.000 =1.000	2X1.000 =2.000	4X1.000 =4.000	3X1.000 =3.000
730.3-DSFH	47.000	m ²				1.500	1.000	800	400	1.000
	47.000/4.700= 10					10X1.500 =15.000	10X1.000 =10.000	10X800 =8.000	10X400 =4.000	10X1.000 =10.000
730.6-AMORT.	71.600	MAKİNA SAATİ				2.000	1.000	400	100	80
	71.600/3.580= 20					20X2.000 =40.000	20X1.000 =20.000	20X400 =8.000	20X100 =2.000	20X80 =1.600
1.DAĞITIM TOPLAMI						131.000	37.000	57.000	10.000	14.600

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

1.DAĞITIM TOPLAMI					131.000	37.000	57.000	10.000	14.600
--------------------------	--	--	--	--	---------	--------	--------	--------	--------

Y1	10.000	ARIZA SAATİ				2	2	6
	10.000/10= 1.000					1.000X2 =2.000	1.000X2 =2.000	1.000X6 =6.000

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

1.DAĞITIM TOPLAMI						131.000	37.000	57.000	10.000	14.600
--------------------------	--	--	--	--	--	---------	--------	--------	--------	--------

Y1	10.000	ARIZA SAATİ				2	2	6
	10.000/10= 1.000					1.000X2 =2.000	1.000X2 =2.000	1.000X6 =6.000

Y2	14.600	İŞÇİ SAATİ				3	4	1
	14.600/8= 1.825					1.825X3 =5.475	1.825X4 =7.300	1.825X1 =1.825

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

1.DAĞITIM TOPLAMI					131.000	37.000	57.000	10.000	14.600
--------------------------	--	--	--	--	---------	--------	--------	--------	--------

Y1	10.000	ARIZA SAATİ				2	2	6
	10.000/10= 1.000					1.000X2 =2.000	1.000X2 =2.000	1.000X6 =6.000

Y2	14.600	İŞÇİ SAATİ				3	4	1
	14.600/8= 1.825					1.825X3 =5.475	1.825X4 =7.300	1.825X1 =1.825

2.DAĞITIM TOPLAMI					138.475	46.300	64.825	
--------------------------	--	--	--	--	---------	--------	--------	--

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

E1	138.475	İŞ SAATİ	10	5	10
	138.475/25= 5.539		5.539X10 =55.390	5.539X5 =27.695	5.539X10 =55.390

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

E1	138.475	İŞ SAATİ	10	5	10
	138.475/25= 5.539		5.539X10 =55.390	5.539X5 =27.695	5.539X10 =55.390

E2	46.300	İŞ SAATİ	20	20	10
	46.300/50= 926		926X20 =18.520	926X20 =18.520	926X10 =9.260

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

E1	138.475	İŞ SAATİ	10	5	10
	138.475/25= 5.539		5.539X10 =55.390	5.539X5 =27.695	5.539X10 =55.390

E2	46.300	İŞ SAATİ	20	20	10
	46.300/50= 926		926X20 =18.520	926X20 =18.520	926X10 =9.260

E3	64.825	İŞ SAATİ	60	40	25
	64.825/125= 518,6		518,6X60 =31.116	518,6X40 =20.744	518,6X25 =12.965

ÖRNEK 3	DAĞIT. TUTARI	DAĞITIM UNSURU VE ANAHTARI	MAMÜLLER			ESAS ÜRETİM YERİ			YARDIMCI GİDER YERİ	
			M1	M2	M3	ERİTME	KALIP	CİLA	ARIZA	YEMEKH.
						E1	E2	E3	Y1	Y2

E1	138.475	İŞ SAATİ	10	5	10
	138.475/25= 5.539		5.539X10 =55.390	5.539X5 =27.695	5.539X10 =55.390

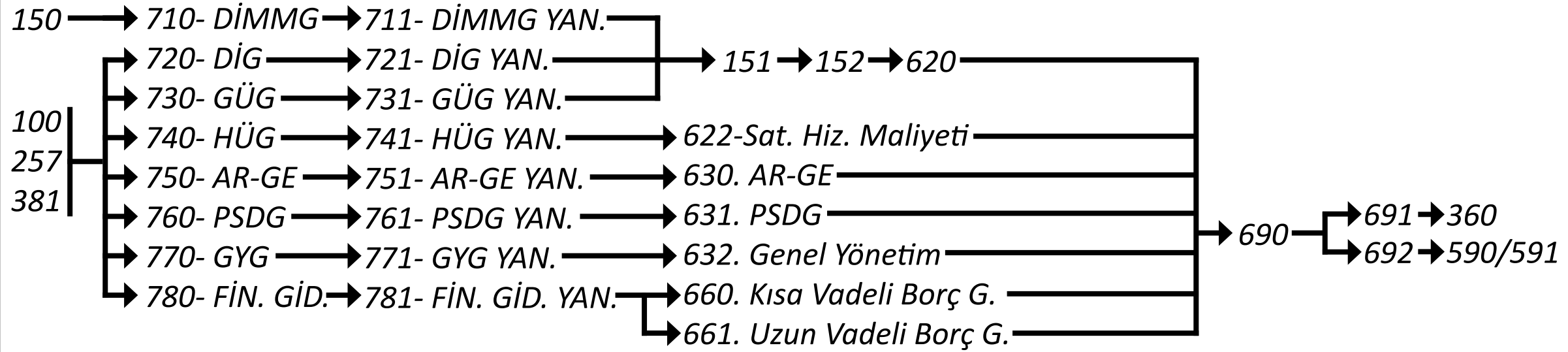
E2	46.300	İŞ SAATİ	20	20	10
	46.300/50= 926		926X20 =18.520	926X20 =18.520	926X10 =9.260

E3	64.825	İŞ SAATİ	60	40	25
	64.825/125= 518,6		518,6X60 =31.116	518,6X40 =20.744	518,6X25 =12.965

3.DAĞITIM TOPLAMI			105.026	66.959	77.615
--------------------------	--	--	---------	--------	--------

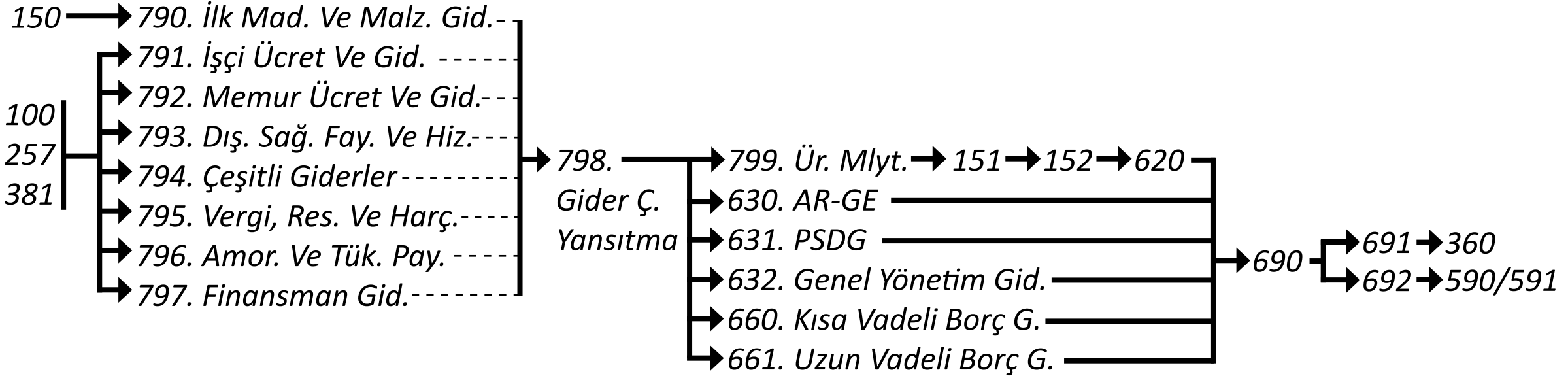
5. MUHASEBE KAYITLARI

7. MALİYET HESAPLARI (7/A SEÇENEĞİ)

7. MALİYET HESAPLARI (7/B SEÇENEĞİ)

79. Gider Çeşitleri

5.1. ÖRNEK 1

YILDIZ A.Ş.'ye ait aşağıdaki mali olayları kaydediniz.

(7/A seçeneği, fiili maliyet yöntemi ve aralıklı envanter yöntemi kullanılmaktadır.)

- 01.12: Aşağıdaki varlık ve kaynaklarla faaliyetine başlamıştır.
Kasa: ₺90.000 / Banka: ₺50.000 / Bina: ₺3.000.000
Taşıtlar: ₺600.000 / Banka Kredisi: 500.000 / Sermaye: ?
- 05.12: ₺30.000'lık (%18 KDVBH) ilk madde malzeme peşin alındı.
- 06.12: ₺10.000'lık ilk madde mlz., üretime sevk edildi.
- 07.12: Pazarlama bölümünde ₺5.000'lık, yönetim bölümünde ₺3.000'lık malzeme tüketildi.
- 30.12: ₺2.000'lık elektrik faturası tahakkuk etti. ₺1.500'sı üretim bölümüne, ₺300'sı yönetim bölümüne, ₺200'sı pazarlama bölümüne aittir.
- 30.12: Tahakkuk eden personel giderleri aşağıdaki gibidir:
Direkt İşçilik Gideri: ₺11.750 / Pazarlama Bölümü: ₺5.875 / Yönetim Bölümü: ₺17.625
(Vergi: ₺4.100 / SGK: ₺9.750 / Net Ücret: ₺21.400)
- 30.12: Mamüllerin tümü ₺300.000'ya (%18 KDVBH) peşin satıldı.

Envanter

- 30.12: Amortisman tutarları aşağıdaki gibidir:
Üretim: ₺100.000 / Pazarlama: ₺50.000 / Yönetim: ₺30.000
- 31.12: Mamüllerin üretimi tamamlandı ve depoya sevk edildi.
- 31.12: İlgili dönemde üretilen mamulün maliyeti ₺123.250'dir.
- 31.12: KDV tahakkuku yapıldı.

01.12		
100	90.000	
102	50.000	
252	3.000.000	
254	600.000	
300		500.000
500		3.240.000
/		

1 01.12: Aşağıdaki varlık ve kaynaklarla faaliyetine başlamıştır.

Kasa: ₺90.000 / Banka: ₺50.000 / Bina: ₺3.000.000

Taahhütler: ₺600.000 / Banka Kredisi: 500.000 / Sermaye: ?

100	102	252
90.000	50.000	3.000.000
254	300	500
600.000	500.000	3.180.000

01.12		
100	30.000	
102	50.000	
252	3.000.000	
254	600.000	
300		500.000
500		3.180.000
05.12		
150	30.000	
191	5.400	
100		35.400
/		

2 05.12: ₺30.000'lık (%18 KDVBH) ilk madde malzeme peşin alındı.

100		150		191	
90.000	35.400	30.000		5.400	

01.12		
100	30.000	
102	50.000	
252	3.000.000	
254	600.000	
300		500.000
500		3.180.000
05/12		
150	30.000	
191	5.400	
100		35.400
06.12		
710	10.000	
150		10.000
/		

3 06.12: ₺10.000'lık ilk madde mlz., üretime sevk edildi.

710	150
10.000	30.000 10.000

01.12		
100	30.000	
102	50.000	
252	3.000.000	
254	600.000	
300		500.000
500		3.180.000
05/12		
150	30.000	
191	5.400	
100		35.400
06/12		
710	10.000	
150		10.000
07.12		
760	5.000	
770	3.000	
150		8.000
/		

4 07.12: Pazarlama bölümünde ₺5.000'lık, yönetim bölümünde ₺3.000'lık malzeme tüketilmiştir.

760	770	150
5.000	3.000	30.000 10.000
		8.000

01.12		
100	30.000	
102	50.000	
252	3.000.000	
254	600.000	
300		500.000
500		3.180.000
05/12		
150	30.000	
191	5.400	
100		35.400
06/12		
710	10.000	
150		10.000
07/12		
760	5.000	
770	3.000	
150		8.000
30.12		
730	1.500	
760	200	
770	300	
381		2.000

730	760	770
1.500	5.000	3.000
	200	300

- 5 30.12: ₺2.000'lık elektrik faturası tahakkuk etti. ₺1.500'si üretim bölümüne, ₺300'si yönetim bölümüne, ₺200'si pazarlama bölümüne aittir.

01.12			30.12		
100	30.000		720	11.750	
102	50.000		760	5.875	
252	3.000.000		770	17.625	
254	600.000				
300		500.000	360		4.100
500		3.180.000	361		9.750
			335		21.400
05/12			/		

6 30.12: Tahakkuk eden personel giderleri aşağıdaki gibidir:

Direkt İşçilik Gideri: ₺11.750 / Pazarlama Bölümü: ₺5.875
Yönetim Bölümü: ₺17.625
(Vergi: ₺4.100 / SGK: ₺9.750 / Net Ücret: ₺21.400)

150	30.000				
191	5.400				
100		35.400			
06/12					
710	10.000				
150		10.000			
07/12					
760	5.000				
770	3.000				
150		8.000			
30/12					
730	1.500				
760	200				
770	300				
381		2.000			
/					

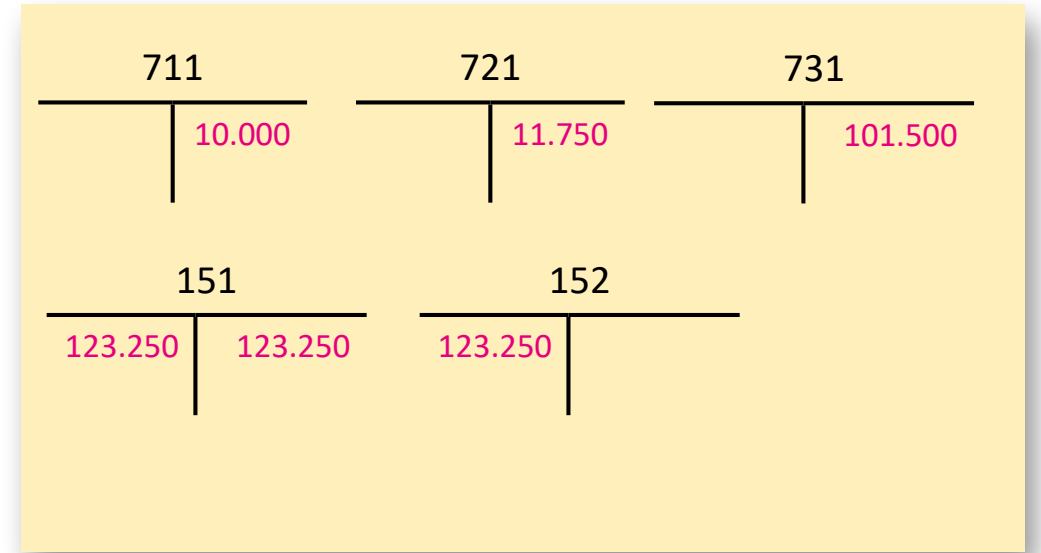
720	760	770
11.750	5.000	3.000
	200	300
	5.875	17.625
360	361	335
4.100	9.750	21.400

01.12			30.12		
100	30.000		720	11.750	
102	50.000		760	5.875	
252	3.000.000		770	17.625	
254	600.000				
			360		4.100
300		500.000	361		9.750
500		3.180.000	335		21.400
05/12			30.12		
150	30.000		100	354.000	
191	5.400				
			600		300.000
100		35.400	391		54.000
06/12			/		
710	10.000				
150		10.000			
07/12					
760	5.000				
770	3.000				
150		8.000			
30/12					
730	1.500				
760	200				
770	300				
381		2.000			
/					

7 Mamüllerin tümü ₺200.000'ya (%18 KDVBH) peşin satıldı.

100		600		391	
90.000	35.400		300.000		54.000
354.000					

01.12			30.12		
100	30.000		720	11.750	
102	50.000		760	5.875	
252	3.000.000		770	17.625	
254	600.000		360		4.100
300		500.000	361		9.750
500		3.180.000	335		21.400
05/12			30/12		
150	30.000		100	354.000	
191	5.400		600		300.000
100		35.400	391		54.000
06/12			30/12		
710	10.000		730	100.000	
150		10.000	760	50.000	
07/12			770	30.000	
760	5.000		257		180.000
770	3.000		31.12		
150		8.000	151	123.250	
30/12			711		10.000
730	1.500		721		11.750
760	200		731		101.500
770	300		31.12		
381		2.000	152	123.250	
/			151		123.250
/			/		

9 31.12: Mamüllerin üretimi tamamlandı, depoya sevk edildi.

01.12			30.12		
100	30.000		720	11.750	
102	50.000		760	5.875	
252	3.000.000		770	17.625	
254	600.000				
300		500.000	360		4.100
500		3.180.000	361		9.750
			335		21.400
05/12			30/12		
150	30.000		100	354.000	
191	5.400		600		300.000
100		35.400	391		54.000
06/12			30/12		
710	10.000		730	100.000	
150		10.000	760	50.000	
			770	30.000	
07/12					
760	5.000		257		180.000
770	3.000		31/12		
150		8.000	151	123.250	
30/12			711		10.000
730	1.500		721		11.750
760	200		731		101.500
770	300		31/12		
381		2.000	152	123.250	
/			151		123.250
/			/		

31.12		
620	123.250	
152		123.250
/		

10 31.12: İlgili dönemde üretilen mamuların maliyeti ₺123.250'dir.

	152	
123.250		123.250
	620	
123.250		

01.12			30.12			31.12		
100	30.000		720	11.750		620	123.250	
102	50.000		760	5.875		152		123.250
252	3.000.000		770	17.625				
254	600.000					31.12		
300		500.000	360		4.100	391	54.000	
500		3.180.000	361		9.750			5.400
			335		21.400			48.600
05/12			30/12			/		
150	30.000		100	354.000				
191	5.400		600		300.000			
100		35.400	391		54.000			
06/12			30/12					
710	10.000		730	100.000				
150		10.000	760	50.000				
07/12			770	30.000				
760	5.000		257		180.000			
770	3.000		31/12					
150		8.000	151	123.250				
30/12			711		10.000			
730	1.500		721		11.750			
760	200		731		101.500			
770	300		31/12					
381		2.000	152	123.250				
/			151		123.250			

11 KDV tahakkuku yapıldı

191	
5.400	5.400
391	
54.000	54.000
360	
	4.100
	48.600

01.12			30.12			31.12		
100	30.000		720	11.750		620	123.250	
102	50.000		760	5.875		152		123.250
252	3.000.000		770	17.625				
254	600.000					31/12		
300		500.000	360		4.100	391	54.000	
500		3.180.000	361		9.750	191		5.400
			335		21.400	360		48.600
05/12			30/12			31.12		
150	30.000		100	354.000		631	61.075	
191	5.400		600		300.000	632	50.925	
100		35.400	391		54.000			
06/12			30/12			760		61.075
710	10.000		730	100.000		770		50.925
150		10.000	760	50.000		/		
07/12			770	30.000				
760	5.000		257		180.000			
770	3.000		31/12					
150		8.000	151	123.250				
30/12			711		10.000			
730	1.500		721		11.750			
760	200		731		101.500			
770	300		31/12					
381		2.000	152	123.250				
/			151		123.250			

7'li hesapların gelir tablosuna aktarılması

760	
5.000	61.075
200	
5.875	
50.000	
770	
3.000	50.925
300	
17.625	
30.000	

01.12			30.12			31.12		
100	30.000		720	11.750		620	123.250	
102	50.000		760	5.875		152		123.250
252	3.000.000		770	17.625				
254	600.000					31/12		
300		500.000	360		4.100	391	54.000	
500		3.180.000	361		9.750	191		5.400
			335		21.400	360		48.600
05/12			30/12			31/12		
150	30.000		100	354.000		631	61.075	
191	5.400		600		300.000	632	50.925	
100		35.400	391		54.000	760		61.075
06/12			30/12			770		50.925
710	10.000		730	100.000		31.12		
150		10.000	760	50.000		710	10.000	
07/12			770	30.000		720	11.750	
760	5.000		257		180.000	730	101.500	
770	3.000		31/12			760	61.075	
150		8.000	151	123.250		770	50.925	
30/12			711		10.000	711		10.000
730	1.500		721		11.750	721		11.750
760	200		731		101.500	731		101.500
770	300		31/12			761		61.075
381		2.000	152	123.250		771		50.925
/			151		123.250	/		

01.12			30.12			31.12			31.12		
100	30.000		720	11.750		620	123.250		690	235.250	
102	50.000		760	5.875		152		123.250	620		123.250
252	3.000.000		770	17.625		31/12			631		61.075
254	600.000					391	54.000		632		50.925
300		500.000	360		4.100				31.12		
500		3.180.000	361		9.750	191		5.400	600	300.000	
05/12			335		21.400	360		48.600	690		300.000
150	30.000		30/12			31/12			/		
191	5.400		100	354.000		631	61.075				
100		35.400	600		300.000	632	50.925				
06/12			391		54.000	760		61.075			
710	10.000		30/12			770		50.925			
150		10.000	730	100.000		31/12					
07/12			760	50.000		710	10.000				
760	5.000		770	30.000		720	11.750				
770	3.000		257		180.000	730	101.500				
150		8.000	31/12			760	61.075				
30/12			151	123.250		770	50.925				
730	1.500		711		10.000	711		10.000			
760	200		721		11.750	721		11.750			
770	300		731		101.500	731		101.500			
381		2.000	31/12			761		61.075			
/			152	123.250		771		50.925			
/			151		123.250	/					
/			/			/					

01.12			30.12			31.12			31.12		
100	30.000		720	11.750		620	123.250		690	235.250	
102	50.000		760	5.875		152		123.250	620		123.250
252	3.000.000		770	17.625					631		61.075
254	600.000					31/12			632		50.925
300		500.000	360		4.100	391	54.000		31/12		
500		3.180.000	361		9.750	191		5.400	600	300.000	
			335		21.400	360		48.600	690		300.000
05/12			30/12			31/12			31.12		
150	30.000		100	354.000		631	61.075		690		
191	5.400		600		300.000	632	50.925		690	64.750	
100		35.400	391		54.000	760		61.075	590		64.750
06/12			30/12			770		50.925	/		
710	10.000		730	100.000		31/12					
150		10.000	760	50.000		710	10.000				
07/12			770	30.000		720	11.750				
760	5.000		257		180.000	730	101.500				
770	3.000		31/12			760	61.075				
150		8.000	151	123.250		770	50.925				
30/12			711		10.000	711		10.000			
730	1.500		721		11.750	721		11.750			
760	200		731		101.500	731		101.500			
770	300		31/12			761		61.075			
381		2.000	152	123.250		771		50.925			
/			151		123.250	/					